

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 6Co/549/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5612210689
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 03. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Urbanová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2014:5612210689.2

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpeného spoločnosťou: Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Grösslingova 4, 811 09 Bratislava, IČO: 36 864 421, proti žalovanej: Slovenská republika, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, v konaní o náhradu majetkovej škody a náhradu nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 10C/230/2012-62 zo dňa 26. 07. 2013, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 10C/230/2012-62 zo dňa 26. 07. 2013 zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd žalobu zamietol. Súčasne vyslovil, že žalovanému náhradu trov konania nepriznáva.

Z dôvodov tohto rozhodnutia vyplýva, že okresný súd v súlade s ust. § 101 ods. 2 O.s.p. konal a rozhodol na pojednávaní v neprítomnosti účastníkov a právneho zástupcu žalobcu, ktorí mali doručenie predvolania na pojednávanie riadne a včas vykázané. V rámci dokazovania sa súd oboznámil s obsahom listín založených v spise, ako aj obsahom pripojeného spisu Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 8Er/261/2008, pričom zistil a ustálil nasledovný skutkový a právny stav:

Z obsahu exekučného spisu vyplýva, že Okresný súd Liptovský Mikuláš nerozhodol o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v pätnásťdňovej zákonnej lehote - keď žiadosť súdneho exekútora bola exekučnému súdu doručená dňa 09. 06. 2008 a uznesením Okresného súdu Liptovský Mikuláš č.k. 8Er/261/2008-12 zo dňa 30. 12. 2008 súd rozhodol o zamietnutí žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v časti o vymoženie úroku z omeškania vo výške 0,25 % denne z dlžnej sumy 21.600,- Sk od 22. 09. 2007 do zaplatenia. Krajský súd v Žiline uznesením č.k. 7CoE/28/2009-29 zo dňa 30. 04. 2009 odvolanie žalobcu proti označenému rozhodnutiu ako oneskorene podané odmietol. Následne Okresný súd Liptovský Mikuláš uznesením č.k. 8Er/261/2008-33 zastavil exekučné konanie v časti o vymoženie úroku z omeškania vo výške 0,25 % denne z dlžnej sumy 716,99 Eur (21.600,00 Sk) od 22. 09. 2007 do zaplatenia a dňa 12. 02. 2010 poveril súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého na vykonanie exekúcie. Exekučným titulom, na základe ktorého mala byť vykonaná predmetná exekúcia, bol rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu sp. zn. SR 01221/08 zo dňa 14. 02. 2008. Výzvou zo dňa 05. 08. 2008 exekučný súd vyzval zástupcu oprávneného na predloženie zmluvy o úvere, ktorá bola podkladom pre vydanie exekučného titulu, a to v lehote 10 dní, ktorej fotokópia bola doručená exekučnému súdu dňa 13. 08. 2008. Uznesením Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 8Er/261/2008-39 zo dňa 26. 02. 2010 súd exekúciu zastavil. Proti uvedenému uzneseniu exekučného súdu podal oprávnený odvolanie, ktoré vzal následne späť. V dôsledku toho bolo odvolacie konanie zastavené uznesením Krajského súdu v Žiline č. k. 8CoE/45/2011-78 zo dňa 25. 02. 2011. Z obsahu odôvodnenia rozhodnutia prvostupňového súdu bolo zistené, že rozhodcovský súd neskúmal, či medzi účastníkmi konania (exekučného) nejde o spotrebiteľský vzťah a opomenutím uvedenej skutočnosti vydal rozhodnutie, ktoré je v rozpore

s normami spotrebiteľského práva. Exekúcia sa vykonáva na základe rozhodnutia, ktoré priznáva zákonom nedovolené plnenie.

Zákon č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (ďalej aj „zákon č. 513/2003 Z. z.“) vo svojich ustanoveniach taxatívne vymedzuje podmienky úspešného uplatnenia nároku na náhradu škody pri ktorých štát zodpovedá za škodu spôsobenú orgánom verejnej moci pri výkone verejnej moci: nezákonné rozhodnutie, resp. nesprávny úradný postup, vznik škody a príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím, resp. nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou.

V prerokovávanej veci si žalobca uplatnil náhradu majetkovej škody vo výške 4.320,21 Eur a nemajetkovú ujmu v peniazoch vo výške 864,04 Eur z dôvodu nesprávneho úradného postupu exekučného súdu (v exekučnej veci Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 8Er/261/2008), ktorý nerozhodol o žiadosti súdneho exekútora na vykonanie exekúcie v zákonom stanovenej lehote. Súd I. stupňa konštatoval, že žalobca predovšetkým nepreukázal naplnenie primárneho atribútu zodpovednostného vzťahu, a to nesprávny úradný postup. Tvrdenie žalobcu, že exekučný súd rozhodol o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie dňa 17. 01. 2011 sa ukázalo ako zavádzajúce a nepravdivé. Z pripojeného exekučného spisu jednoznačne vyplynulo, že exekučný súd rozhodol o čiastočnom zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia dňa 30. 12. 2008, z toho dôvodu tvrdenie žalobcu o dátume rozhodnutia súdu dňa 17. 01. 2011 je hrubo zavádzajúce. Zavádzajúce a nepravdivé je potom aj tvrdenie žalobcu o dobe omeškania (viac ako 970 dní). Iné skutkové tvrdenia žalobca v žalobe neuviedol. Navyše procesná úprava platná a účinná v čase rozhodovania súdu o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie (resp. v čase začatia exekučného konania) neurčovala žiadnu lehotu pre rozhodnutie súdu o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia. Z dikcie ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku vyplýva, že 15-dňová lehota je stanovená zákonom len pre prípad vydania poverenia na vykonanie exekúcie. Exekučný súd uznesením zo dňa 26. 02. 2010 však exekúciu zastavil.

Podľa konštantnej judikatúry Ústavného súdu SR samotné nedodržanie zákonom stanovenej lehoty (v danom prípade nevydanie poverenia na vykonanie exekúcie pre súdneho exekútora) sa nepovažuje automaticky za porušenie základného práva účastníka konania, keďže je potrebné zohľadniť všetky okolnosti prípadu. Žalobcu zaťažuje dôkazné bremeno ohľadom preukázania všetkých atribútov zodpovednostného vzťahu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom exekučného súdu. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že žalobca nepreukázal naplnenie základného prvku zodpovednostného vzťahu, ktorým je nesprávny úradný postup. Tvrdenie žalobcu, že exekučný súd rozhodol o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie dňa 01. 04. 2011 sa ukázalo ako zavádzajúce a nepravdivé. Z pripojeného exekučného spisu jednoznačne vyplynulo, že exekučný súd rozhodol o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia dňa 28. 02. 2011. Samotné nedodržanie zákonnej lehoty nemožno vnímať izolovane, oddelene od ostatných okolností, ktoré objektívne majú vplyv na jej plynutie a významnou mierou sa podieľajú na jej predĺžení. Preto je nevyhnutné prihliadať na všetky podstatné okolnosti prípadu. V prejednávanej veci je potrebné prihliadnuť aj na charakter procesného úkonu súdu, a to poverenie na vykonanie exekúcie, ktorým sa nekončí samotné exekučné konanie. Pre prijatie záveru o porušení základného práva účastníka o existencii zbytočných prieťahov exekučného súdu nepostačuje len samotné prekročenie zákonom stanovenej lehoty, ale aj naplnenie ďalších podstatných okolností v prejednávanej veci. Medzi uvedené okolnosti je potrebné zaradiť okrem iného správanie sa oprávneného, jeho súčinnosť, iné procesné prekážky, ďalší priebeh konania, postup exekútora a exekučného súdu vo veci. Je známou skutočnosťou, že aplikácia práva Európskej únie v oblasti ochrany spotrebiteľa (v dôsledku vstupu SR do EÚ) zasiahla do dovtedajšej súdnej praxe a významne ovplyvnila jej vývoj. Uvedenému sa nevyhlo ani exekučné konanie. V duchu existujúcej judikatúry bolo a je povinnosťou exekučného súdu postupovať v exekučnom konaní v súlade s právnou úpravou a zásadami na ochranu spotrebiteľa, opakovane judikovanými Európskym súdnym dvorom (napr. C-40/08, C-76/10). Ochrane spotrebiteľa je preto potrebné venovať náležitú pozornosť aj v exekučnom konaní, s čím je spojené adekvátne plynutie času. Vyššie uvedeným okolnostiam nasvedčuje skutočnosť, že neskoršia právna úprava v ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku vyňala rozhodcovské rozsudky zo zákonom stanovenej pätnásťdňovej lehoty na vydanie poverenia od doručenia žiadosti súdneho exekútora. Pri posudzovaní žiadosti o udelenie poverenia exekučný súd nepristupoval k jej vybaveniu formalisticky len za účelom dodržania zákonnej lehoty na vykonanie procesného úkonu. Súčasne skúmal zákonnosť exekúcie. Navyše, z ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku vyplýva povinnosť súdu vydať poverenie do 15 dní od doručenia žiadosti. Pre prípad zamietnutia žiadosti o udelenie poverenia nie je v zákone explicitne uvedená lehota na vydanie rozhodnutia. S poukazom na uvedené výkon práva žalobcu bol aj v rozpore s dobrými mravmi, keďže v žalobe uviedol nepravdivé skutkové tvrdenia. Keďže nebol splnený základný

predpoklad zodpovednostného vzťahu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci (nesprávny úradný postup), súd neskúmal splnenie ďalších atribútov (príčinnú súvislosť, vznik škody), ani sa nezaoberal vznesenou námietkou premlčania. V čase vyhlásenia rozsudku už došlo k uplynutiu zákonom stanovenej lehoty v súvislosti s predbežným prerokovaním nároku, pričom žalovaný podanie žiadosti o predbežné prerokovanie nároku žalobcom v konaní ani nerozporoval.

O trovách konania okresný súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. a žalovanej, ktorá bol v konaní úspešná, ich náhradu nepriznal, keďže tieto si nevyčísliła a z obsahu spisu jej vznik žiadnych trov nevyplýva.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca, ktorý sa domáhal jeho zrušenia a vrátenia vecí okresnému súdu na ďalšie konanie.

Poukázal na koncepciu spravodlivého súdneho konania zahŕňajúceho právo na kontradiktórne konanie, v rámci ktorého musia mať strany možnosť oboznámiť sa so všetkými predloženými dôkazmi alebo stanoviskami a vyjadriť sa k nim, s cieľom ovplyvniť súdne rozhodnutie. Odvolateľ tiež namietal, že pred vynesením rozhodnutia nebol oboznámený ani s listinnými dôkazmi uloženými v exekučnom spise a k vykonanému dokazovaniu sa nemal možnosť vyjadriť a navrhnúť dôkazy na podporu svojich tvrdení. V danej veci podľa žalobcu nebolo možné rozhodnúť bez jeho účasti na pojednávaní, keďže trval na osobnej účasti svojho zástupcu na pojednávaní a zároveň riadne a včas požiadal o jeho zrušenie z dôležitého dôvodu (keďže podľa jeho názoru vo veci koná nezákonný sudca) a preto nebol daný dôvod pre postup súdu v konaní podľa ust. § 101 ods. 2 O.s.p. Navyše, v situácii, kedy bolo potrebné vo veci vykonať dokazovanie navrhnutým dôkazom - listinami založenými v exekučnom spise, mal súd umožniť žalobcovi uplatňovať svoje stanoviská k skutkovým aj právnym otázkam nastoleným samotným súdom. Pokiaľ vnútroštátny súd dospel (podľa odvolateľa na základe dokazovania, ktorého obsah, rozsah si bez akéhokoľvek dôvodu určil sám) k záveru, že existuje okolnosť brániaca vydať pre žalobcu pozitívne rozhodnutie, musí vo všeobecnosti o tom informovať účastníkov konania v spore a umožniť im, aby sa k tomu vyjadrili. Upozornil, že súd vykonal dokazovanie listinami, ktorých pôvod nie je z odôvodnenia rozhodnutia poznateľný a nie je zrejmé, či išlo o listiny založené v exekučnom spise.

Zároveň žalobca poukázal na svoje podanie (obsiahnuté v texte žaloby), ktorým upovedomil súd o skutočnostiach nasvedčujúcich tomu, že sudcu, ktorému bola vec pridelená na prejednanie a rozhodnutie, je potrebné z konania vylúčiť. Okolnosť, že krajský súd nevezhliadol v označených skutočnostiach dôvod na vylúčenie sudcu, nič nemení na tom, že v očiach žalobcu a objektívne v očiach verejnosti nemožno tohto sudcu považovať za nestranného. Uvedené rozhodnutie krajského súdu bolo podľa odvolateľa vydané v rozpore s ustálenou judikatúrou v iných krajských súdoch v skutkovo a právne totožných veciach. Zároveň je v rozpore s judikatúrou Ústavného súdu SR, Európskeho súdu pre ľudské práva v oblasti zachovávanía práva na nestranný súd. Žalobca zdôraznil, že podal ústavnú sťažnosť vo veci porušenia jeho práva na nestranný sú, ktorej výsledkom bude zrušenie rozhodnutia krajského súdu.

Žalobca zotrval na tvrdení, že zákonom stanovená lehota na vydanie poverenia pre súdneho exekútora v predmetnom exekučnom konaní nebola exekučným súdom dodržaná, čo potvrdzuje aj odôvodnenie napadnutého rozsudku. V dôsledku toho bol v súdnej veci preukázaný žalobcom tvrdý nesprávny úradný postup, spočívajúci vo viacerých skutočnostiach, a nielen jednej z nich. Konajúci súd sa mal preto vysporiadať pri rozhodovaní vo veci so všetkými vytýkanými zložkami nesprávneho úradného postupu.

Žalovaná zostala v odvolacom konaní nečinná.

Krajský súd, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.), po zistení, že odvolanie podal k tomu oprávnený účastník konania (§ 201 veta prvá O.s.p.) v zákonom stanovenej lehote (§ 204 ods. 1 O.s.p.), preskúmal vec v rozsahu vymedzenom ust. § 212 ods. 1, 2 písm. b) O.s.p. a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) rozsudok okresného súdu podľa ust. § 221 ods. 1 písm. f) s použitím § 221 ods. 2 O.s.p. zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie z nasledovných dôvodov:

Prieskumná činnosť odvolacieho súdu zahŕňa ako hmotnoprávnu, tak aj procesnoprávnu oblasť. Odvolací súd musí preto skúmať zákonnosť rozhodnutia so zreteľom na hmotné právo, ale tiež zákonnosť konania, z ktorého napadnuté rozhodnutie vzišlo. Pri rozhodovaní odvolacieho súdu o odvolaní proti napadnutému rozsudku je však odvolací súd viazaný ako rozsahom odvolania, tak aj jeho dôvodmi. Odvolateľ v podanom odvolaní fakticky svojím dispozičným úkonom vymedzuje

nielen rozsah, ale aj dôvody preskúmvacej činnosti odvolacieho súdu. Ustanovenie § 212 ods. 2 O.s.p. vymedzuje výnimky, kedy odvolací súd nie je viazaný rozsahom podaného odvolania. Ide o výnimky len vo vzťahu k rozsahu podaného odvolania, pričom dôvodmi podaného odvolania je súd viazaný vždy. Na vady konania pred súdom prvého stupňa prihliadne odvolací súd len vtedy, ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. To znamená, že pokiaľ sa v konaní pred súdom prvého stupňa síce vyskytli vady, ktoré však nemali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, odvolací súd na tieto vady neprihliadne.

Vzhľadom na to, že odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný, pri posudzovaní danej veci sa krajský súd zaoberal len námietkami na žalobcu uvedenými v odvolaní a procesným postupom prvostupňového súdu, ktorý predchádzal vydaniu napadnutého rozhodnutia z toho hľadiska, či došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Odvolacia námietka žalobcu, že v prejednávanej veci nemal možnosť vyjadriť sa k tvrdeniam žalovanej, z ktorých súd pri svojom rozhodovaní vychádzal a zachytil v odôvodnení svojho rozhodnutia je dôvodná.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie postup súdu, ktorý znemožní účastníkovi konania realizáciu procesných práv, ktoré mu priznáva Občiansky súdny poriadok za účelom obhájenia a ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Musí však ísť o znemožnenie realizácie konkrétnych procesných práv, ktoré by inak účastník mohol pred súdom uplatniť a z ktorých by bol v dôsledku nesprávneho postupu súdu vylúčený.

Písomné vyjadrenie žalovanej zo dňa 03. 06. 2013 bolo súdu doručené 07. 06. 2013, t.j. pred vytyčením termínu pojednávania (a predvolania účastníkov a zástupcu žalobcu naň). Termín pojednávania (26. 07. 2013) prvostupňový súd vytyčil dňa 10. 07. 2013 a žalobcovi a jeho právnomu zástupcovi bolo toto predvolanie doručené dňa 15. 07. 2013 (č.l. 47 spisu). Napriek tejto okolnosti prvostupňový súd postupom v súlade s ust. § 114 ods. 2 vety druhej O.s.p. nedoručil vyjadrenie žalovanej bezodkladne druhej procesnej strane, t.j. žalobcovi.

Podľa judikatúry Ústavného súdu SR, ak súd koná vo veci uplatnenia práva osoby určenej v článku 46 ods. 1 ústavy inak, ako v rozsahu a spôsobom predpísaným zákonom, porušuje ústavou zaručené právo na súdnu ochranu (I. ÚS 4/94). Obsah práva na súdnu ochranu v článku 46 ods. 1 Ústavy SR nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní. Jeho obsahom je i zákonom upravené relevantné konanie súdov. Každé konanie súdu, ktoré je v rozpore so zákonom, je porušením ústavou zaručeného práva na súdnu ochranu (I. ÚS 26/94). K odňatiu práva na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 ústavy preto dochádza aj vtedy, ak sa niekto („každý“) domáha svojho práva na súde, ale súdna ochrana tomuto právu nie je priznaná alebo nemôže byť priznaná v dôsledku konania súdu, ktoré je v rozpore so zákonom (porovnaj III. ÚS 7/08). Európsky súd pre ľudské práva vo veci Hudáková a ďalší proti Slovenskej republike v rozsudku z 27. 04. 2010, bod 29. uviedol: „Požiadavka, aby účastníci konania vedeli o všetkých zhromaždených dôkazoch a podaných vyjadreniach vo svojej veci a mali možnosť sa k nim vyjadriť sa vzťahuje tak na konanie prvostupňové, ako aj odvolacie konanie. Nedoručenie vyjadrenia účastníka konania druhému účastníkovi konania vytvára stav nerovnosti účastníkov v konaní pred súdom, čo je v rozpore s princípom kontradiktórnosti konania a rovnosti zbraní ako súčasťou práva na spravodlivý proces.“

Procesná vada podľa ust. § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p. v spojení s § 114 ods. 2 veta posledná O.s.p. s ohľadom na deň, kedy súdu vyjadrenie žalovaného došlo a termín stanoveného pojednávania, t.j. dostatočný časový priestor na jeho doručenie žalobcovi súdom, je dôvodom, pre ktorý musí odvolací súd napadnuté rozhodnutie zrušiť, pretože rozhodnutie vydané v konaní postihnutom tak závažnou procesnou vadou, nemôže byť považované za správne. Z uvedeného dôvodu sa odvolací súd v ďalšom ostatnými námietkami vznesenými žalobcom odvolaní ani nezaoberal.

S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti odvolací súd napadnutý rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 221 ods. 1 písm. f) s použitím ust. § 221 ods. 2 O.s.p.).

V ďalšom konaní bude okresný súd povinný prioritne doručiť vyjadrenie žalovanej zo dňa 25. 07. 2013, ktorého prvopis sa nachádza na č.l. 38 až 47 spisu žalobcovi, ktorého rovnopis je

súčasťou spisového materiálu a následne vytýči termín pojednávania, na ktoré predvolá účastníkov a ich zástupcov a po vykonanom dokazovaní opätovne vo veci meritórne rozhodne.

V novom rozhodnutí súd prvého stupňa rozhodne aj o náhrade trov tohto odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O.s.p.).

Toto rozhodnutie senátu odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním pomerom hlasov 3 : 0 .

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie n i e j e prípustné.